

U Z N E S E N I E

Najvyšší súd Slovenskej republiky v právnej veci oprávnenej **BENCONT INVESTMENTS, s.r.o.**, so sídlom v Bratislave, Astrová č. 2/A, IČO: X., zastúpenej verita, s.r.o., so sídlom v Bratislave, Karpatská 18, v mene a na účet ktorej koná advokát a konateľ JUDr. J. N., proti povinnému **B. M.**, bývajúcemu **V.**, o vymoženie **1 629,59 € s príslušenstvom**, vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 8 Er 733/2011, o dovolaní oprávnenej proti uzneseniu Krajského súdu v Prešove z 15. decembra 2011 sp. zn. 16 CoE 107/2011, takto

r o z h o d o l :

Najvyšší súd Slovenskej republiky uznesenie Krajského súdu v Prešove z 15. decembra 2011 sp. zn. 16 CoE 107/2011 a uznesenie Okresného súdu Kežmarok z 24. októbra 2011 č. k. 8 Er 733/2011-14 **z r u š u j e** a vec vracia Okresnému súdu Kežmarok na ďalšie konanie.

O d ô v o d n e n i e

Oprávnená 11. júla 2011 podala súdnemu exekútorovi návrh na vykonanie exekúcie na vymoženie sumy 1 629,59 € s príslušenstvom na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok, vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s., so sídlom v Bratislave, Trnavská cesta č. 7, z 25. októbra 2010 sp. zn. WHB0110390, ktorým bola žalovanému B. M. uložená povinnosť zaplatiť žalobkyni BENCONT INVESTMENTS, s.r.o. istinu 1 629,59 € s príslušenstvom. Súdny exekútor požiadal Okresný súd Kežmarok o vydanie poverenia na vykonanie exekúcie.

Okresný súd Kežmarok uznesením z 24. októbra 2011 č. k. 8 Er 733/2011-14 exekučné konanie zastavil a žiadnemu z účastníkov náhradu trov konania nepriznal. Vychádzal zo zistenia, že rozhodcovská doložka v spotrebiteľskej zmluve (zmluva o úvere č. 3565065107 z 25. septembra 2007 uzavretá medzi právnym predchodcom oprávnenej a povinným) a následné konanie pred rozhodcovským súdom odopiera ochranu spotrebiteľovi, ktorú mu poskytujú ustanovenia § 52 a nasl. Občianskeho zákonníka a Smernica 93/13/EHS. Výkon práv oprávnenej podľa predmetnej rozhodcovskej doložky považoval za nezlučiteľný s normami na ochranu spotrebiteľa i dobrými mravmi. Nekalú povahu rozhodcovskej doložky súd vyvodil z „obmedzenia“ práva spotrebiteľa (povinného) ako slabšej zmluvnej strany domáhať sa ochrany na všeobecnom súde v Slovenskej republike, pretože rozhodcovská doložka nebola dojednaná so spotrebiteľom individuálne a od spotrebiteľa vyžaduje, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní. Spotrebiteľ mohol len zmluvu o úvere ako celok odmietnuť alebo podrobiť sa všetkým podmienkam, a teda aj rozhodcovskému konaniu. Rozhodcovská doložka bráni tomu, aby na základe nej vydaný rozhodcovský rozsudok mohol byť exekučným titulom na udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Z tohto dôvodu exekučný súd v zmysle § 45 ods. 1 písm. c/ a ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní, exekučné konanie zastavil. V súlade so zásadou hospodárnosti exekučného konania súd v takomto prípade nerozhodoval o (ne)vydaní poverenia na vykonanie exekúcie, pretože zistený dôvod by následne zjavne viedol k zastaveniu exekúcie. O trovách konania rozhodol podľa § 146 ods. 1 písm. c/ O.s.p.

Krajský súd v Prešove (na odvolanie oprávnenej) uznesením z 15. decembra 2011 sp. zn. 16 CoE 107/2011 uznesenie súdu prvého stupňa potvrdil (§ 219 O.s.p.), pretože odvolanie oprávnenej nepovažoval za dôvodné. Povinnému a súdnemu exekútorovi nepriznal náhradu trov odvolacieho konania s tým, že oprávnená nemá právo na ich náhradu. Uviedol, že si plnom rozsahu osvojil skutkové a právne závery súdu prvého stupňa, ktoré považoval za úplné a správne. Na zdôraznenie správnosti prvostupňového rozhodnutia dodal, že rozhodcovský rozsudok má pre jeho účastníkov rovnaké účinky ako právoplatný rozsudok súdu, táto okolnosť však nevyklučuje možnosť jeho preskúmania v exekučnom konaní v zmysle § 45 ods. 1 a 2 zákona č. 244/2002 Z.z. o rozhodcovskom konaní v znení neskorších predpisov. Súčasťou zmluvy o úvere boli obchodné podmienky pre úver, ktoré povinný ovplyvniť nemohol, pretože boli vopred pripravené pre veľký počet spotrebiteľov, čo možno považovať za základnú črtu spotrebiteľských zmlúv. Inkorporovanie všeobecných zmluvných podmienok do zmlúv neznamená ich individuálne dojednanie. Neprijateľnú podmienku

v rozhodcovskej doložke vyžadujúcou od spotrebiteľa, aby spory s dodávateľom riešil výlučne v rozhodcovskom konaní, možno posudzovať podľa ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, obsahujúceho demonštratívny výpočet prípadov neprijateľných podmienok, s ktorými zákon spája absolútnu neplatnosť právnych úkonov, pôsobiacu bez ďalšieho priamo zo zákona, na ktorú súd musí prihliadať z úradnej povinnosti. Ak je dojednanie podmienky o povinnosti podrobiť sa rozhodcovskému konaniu pre neprijateľnosť neplatné, rozhodcovský súd nemohol vec prejednať a jeho rozsudok nemôže byť podkladom pre exekučné konanie. O trovách odvolacieho konania rozhodol podľa § 224 O.s.p. v spojení s § 142 ods. 1 O.s.p.

Proti tomuto uzneseniu odvolacieho súdu podala dovolanie oprávnená. Navrhla, aby dovolací súd uznesenie krajského súdu zmenil a poveril súdneho exekútora vykonaním exekúcie, alternatívne, aby dovolací súd zrušil uznesenie odvolacieho súdu i uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil súdu prvého stupňa na ďalšie konanie. Jeho prípustnosť vyvodila z § 237 písm. d/, e/, f/ O.s.p. (v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie; nepodal sa návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný; účastníkom konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom) a dôvodnosť z § 241 ods. 2 písm. a/ až c/ O.s.p. (v konaní došlo k vadám uvedeným v § 237; konanie je postihnuté inou vadou, ktorá mala za následok nesprávne rozhodnutie vo veci; rozhodnutie spočíva na nesprávnom právnom posúdení veci). Prekážku „res iudicata“ dovolateľka vysvetľovala tak, že vec už bola právoplatne rozhodnutá rozsudkom vydaným rozhodcovským súdom. Exekučný súd v exekučnom konaní nebol oprávnený preskúmať materiálnu správnosť rozhodcovského rozsudku ako exekučného titulu z pohľadu obsahu zmluvy o úvere (vrátane dojednaných všeobecných obchodných podmienok) a rozhodovať o neprijateľnosti zmluvných dojednaní – najmä o neprijateľnosti (resp. neplatnosti) rozhodcovskej doložky. Na jeho preskúmanie súdom nebol podaný osobitný návrh na začatie konania o jeho zrušení, ktorý je podľa zákona potrebný. Za postup súdov, ktorým jej bola odňatá možnosť konať pred súdom, považovala to, že jej bolo upreté právo na výkon rozhodnutia vyplývajúce z rozhodcovského rozsudku na základe vydania právoplatného rozhodnutia o zastavení exekúcie a nevydaní poverenia na vykonanie exekúcie. Rovnako namietala nesprávne právne posúdenie veci (predovšetkým pokiaľ ide o posúdenie otázky o existencii neprijateľnej podmienky dojednanej v úverovej zmluve, záveru o absolútnej neplatnosti rozhodcovskej doložky, výkladu ustanovenia § 53 Občianskeho zákonníka, § 44 ods. 2 Exekučného poriadku, § 45 zákona o rozhodcovskom konaní) prvostupňovým a odvolacím súdom. V dôvodoch dovolania podrobne rozoberala skutkový a právny stav veci,

význam rozhodcovského konania, ktoré porovnáva s občiansko-súdnym konaním, predostrela význam ochrany práv spotrebiteľa vo svetle implementovanej Smernice rady 93/13/EHS do právneho poriadku Slovenskej republiky a jej skutočný význam v doktrinálnej judikatúre ESD s ohľadom na závery prijaté v konkrétne uvádzaných prípadoch.

Povinný sa k dovolaniu oprávnenej nevyjadril.

Najvyšší súd Slovenskej republiky ako súd dovolací (§ 10a ods. 1 O.s.p.) po zistení, že dovolanie podala včas účastníčka konania (§ 240 ods. 1 O.s.p.), zastúpená advokátom v zmysle § 241 ods. 1 O.s.p., skúmal bez nariadenia dovolacieho pojednávania (§ 243a ods. 3 O.s.p.) najskôr to, či tento opravný prostriedok smeruje proti rozhodnutiu, ktoré možno napadnúť dovolaním.

Dovolanie je mimoriadny opravný prostriedok, ktorým nemožno napadnúť každé rozhodnutie súdu. Výnimočnosti tohto opravného prostriedku zodpovedá právna úprava jeho prípustnosti. Dovoláním možno napadnúť právoplatné rozhodnutia odvolacieho súdu, pokiaľ to zákon pripúšťa (viď § 236 ods. 1 O.s.p.).

V prejednávanej veci dovolanie smeruje proti uzneseniu. Uznesenia odvolacieho súdu, proti ktorým je dovolanie prípustné, sú vymenované v § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p. Podľa § 239 ods. 1 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ak a/ odvolací súd zmenil uznesenie súdu prvého stupňa, b/ odvolací súd rozhodoval vo veci postúpenia návrhu Súdnemu dvoru Európskych spoločností (§ 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p.) na zaujatie stanoviska. Dovolanie nie je prípustné proti rozhodnutiu odvolacieho súdu, ktorým sa odmietlo odvolanie proti rozhodnutiu súdu prvého stupňa o zamietnutí návrhu na prerušenie konania podľa § 109 ods. 1 písm. c/ O.s.p. Podľa § 239 ods. 2 O.s.p. je dovolanie prípustné proti uzneseniu odvolacieho súdu, ktorým bolo potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa, ak a/ odvolací súd vyslovil vo svojom potvrdzujúcom uznesení, že je dovolanie prípustné, pretože ide o rozhodnutie po právnej stránke zásadného významu, b/ ide o uznesenie o návrhu na zastavenie výkonu rozhodnutia na podklade cudzozemského rozhodnutia, c/ ide o uznesenie o uznaní (neuznaní) cudzieho rozhodnutia alebo o jeho vyhlásení za vykonateľné (nevykonateľné) na území Slovenskej republiky.

Dovoláním oprávnenej je napadnuté potvrdzujúce uznesenie odvolacieho súdu, ktoré nevykazuje znaky uznesení uvedených v § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., proti ktorým zákon pripúšťa dovolanie. Prípustnosť jej dovolania preto z týchto ustanovení nevyplýva.

So zreteľom na uvedené by dovolanie oprávnenej mohlo byť procesne prípustné (i dôvodné), len ak by konanie, v ktorom bolo vydané napadnuté rozhodnutie, bolo postihnuté niektorou zo závažných procesných väd uvedených v § 237 O.s.p. Povinnosť skúmať, či konanie nie je zaťažené niektorou z nich, vyplýva pre dovolací súd z ustanovenia § 242 ods. 1 O.s.p. Dovolací súd sa preto neobmedzil len na skúmanie prípustnosti dovolania podľa § 239 O.s.p., ale zaoberal sa tiež otázkou, či konanie nie je postihnuté niektorou z väd taxatívne vymenovaných v § 237 O.s.p. (tzv. vady zmätočnosti). Toto ustanovenie pripúšťa dovolanie proti každému rozhodnutiu odvolacieho súdu vtedy, ak a/ sa rozhodlo vo veci, ktorá nepatrí do právomoci súdov, b/ ten, kto v konaní vystupoval ako účastník, nemal spôsobilosť byť účastníkom konania, c/ účastník konania nemal procesnú spôsobilosť a nebol riadne zastúpený, d/ v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie, e/ sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný, f/ účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom, g/ rozhodoval vylúčený sudca alebo bol súd nesprávne obsadený, ibaže namiesto samosudcu rozhodoval senát. Z hľadiska prípustnosti dovolania podľa uvedeného ustanovenia nie je predmet konania významný; ak v konaní došlo k niektorej z väd vymenovaných v § 237 O.s.p., možno dovolaním napadnúť aj rozhodnutia, proti ktorým je inak dovolanie procesne neprípustné (napr. R 117/1999, R 34/1995). Treba ale uviesť, že z hľadiska § 237 O.s.p. sú právne významné len tie procesné nedostatky, ktoré vykazujú znaky procesných väd taxatívne vymenovaných v písmenách a/ až g/ tohto ustanovenia. Iné vady (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.), i keby k nim v konaní došlo a prípadne aj mali za následok nesprávne rozhodnutie vo veci, ale ani samotné nesprávne právne posúdenie veci opierajúce sa o dovolací dôvod v zmysle § 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p. nezakladajú prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia. Pre záver o prípustnosti dovolania v zmysle § 237 O.s.p. nie je však významný subjektívny názor účastníka konania tvrdiaceho, že došlo k vade vymenovanej v tomto ustanovení; rozhodujúcim je zistenie, že k tejto procesnej vade skutočne aj došlo.

K systému dovolacích dôvodov treba dodať, že existencia procesnej vady konania v zmysle § 237 O.s.p., na ktorú poukazuje ustanovenie § 241 ods. 2 písm. a/ O.s.p., zakladá nielen prípustnosť dovolania, ale aj jeho opodstatnenosť. V prípade tzv. inej procesnej vady

konania majúcej za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.) a nesprávneho právneho posúdenia veci (§ 241 ods. 2 písm. c/ O.s.p.) možno rozhodnutie odvolacieho súdu podrobiť dovolaciemu prieskumu, len ak nejde o prípady, kedy zákon prípustnosť dovolania výslovne vylučuje (v prípadoch uvedených v § 239 ods. 3 O.s.p.) a súčasne ak je dovolanie procesne prípustné (v prípadoch uvedených v § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p.).

V prejednávanom prípade procesná prípustnosť dovolania nie je založená v zmysle § 239 ods. 1 a ods. 2 O.s.p., preto dovolaciemu súdu nie je daná právna možnosť podrobiť napadnuté rozhodnutie dovolaciemu prieskumu z hľadiska dôvodov uvedených v ustanovení § 241 ods. 2 písm. b/ a písm. c/ O.s.p. tak, ako to navrhuje dovolateľka.

Vady konania v zmysle § 237 písm. a/ až c/ a g/ O.s.p. v dovolaní namietané neboli a v dovolacom konaní ani nevyšli najavo. Prípustnosť dovolania oprávnenej preto ani z týchto ustanovení nemožno vyvodit'.

S prihliadnutím na obsah dovolania a v ňom vytýkané nesprávnosti postupu súdov nižších stupňov sa dovolací súd osobitne zaoberal otázkou, **1/** či v tej istej veci sa už prv právoplatne rozhodlo alebo v tej istej veci sa už prv začalo konanie (§ 237 písm. d/ O.s.p.), **2/** sa nepodal návrh na začatie konania, hoci podľa zákona bol potrebný (§ 237 písm. e/ O.s.p.), **3/** účastníkovi konania sa postupom súdu odňala možnosť konať pred súdom (§ 237 písm. f/ O.s.p.).

1. Dovolateľka argumentáciu o existencii procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. d/ O.s.p. v podstate zakladá na tvrdení, že rozhodcovský rozsudok predstavuje prekážku veci rozsúdenej (res iudicata), a preto exekučnému súdu v exekučnom konaní nie je dovolené poprieť jeho právoplatnosť a vykonateľnosť – a tak vstupovať do ukončeného konania – hodnotiť skutkovú a právnu stránku prípadu.

Z určujúceho – obsahového – hľadiska (viď § 41 ods. 2 O.s.p.) v takom prípade nejde o námietku veci rozsúdenej (res iudicata, resp. litispendenciu), ale o námietku inú, ktorú dovolateľka uvádza vo väzbe na prekročenie miery prieskumného oprávnenia exekučného súdu pri posudzovaní materiálnych a formálnych predpokladov výkonu exekúcie v rozhodnutí o (ne)vydaní poverenia na vykonanie exekúcie; v takom prípade môže ísť o inú vadu, ktorá

mohla mať za následok nesprávne rozhodnutie vo veci (§ 241 ods. 2 písm. b/ O.s.p.). Na túto by mohol dovolací súd vziať zreteľ len v prípade prípustného dovolania, čo však nie je tento prípad.

Ustanovenie § 237 písm. d/ O.s.p. dopadá na prípady, v ktorých súd rozhodol napriek tomu, že mu v tom bránila prekážka veci právoplatne rozhodnutej (§ 159 ods. 3 O.s.p.) alebo prv začatého konania (§ 83 O.s.p.). Ak súd zistí, že v tej istej veci (jej časti) bolo právoplatne rozhodnuté alebo začalo prv konanie, konanie bez ďalšieho zastaví (§ 104 ods. 1 O.s.p.). Právoplatné rozhodnutie tvorí prekážku už raz rozsúdenej veci vtedy, ak v novom konaní ide o to isté, o čo išlo v prechádzajúcom rozhodnutí; musí ísť o totožnosť osôb a aj o totožnosť predmetu konania, opierajúceho sa o rovnaké skutkové okolnosti.

Základom pre posúdenie, či je daná prekážka veci právoplatne rozhodnutej (res iudicata), alebo, či ide o prekážku začatého konania (litispendencia), je kolízia - stret súdnych konaní alebo ich vecných výsledkov. Exekučné konanie z hľadiska jeho charakteru a zmyslu, sa začleňuje medzi vykonávacie konania, v ktorom sa uspokojujú oprávnenia priznané individuálnymi aktmi aplikácie práva, a teda sa autoritatívne nerozhoduje o hmotných právach a povinnostiach účastníkov právnych vzťahov. Z uvedeného exekučné konanie nie je objektívne spôsobilé založiť vadu konania v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p. vo vzťahu k inému ako exekučnému konaniu, teda ani k rozhodcovskému konaniu, v ktorom sa právo ešte len nachádza (hľadá), t. j. ktorého účastníci za participácie zvolených rozhodcov dobrovoľne na seba preberajú hmotné práva a povinnosti. Verifikáciou toho záveru je fakt, že Exekučný poriadok v ustanovení § 36 ods. 3 pripúšťa existenciu tzv. prekážky litispencie, avšak len pokiaľ ide o neskôr začaté iné exekučné konanie. Obsah spisu, rovnako ani obsah dovolania nedáva podklad k záverom, že začatiu exekučného konania v tejto veci (vedenej na Okresnom súde Kežmarok pod sp. zn. 8 Er 733/2011) predchádzalo iné exekučné (vykonávacie) konanie začaté v tej istej veci – t. j. medzi oprávnenou BENCONT INVESTMENTS, s.r.o., a povinným B. M., o vymoženie 1 629,59 € s príslušenstvom, na podklade exekučného titulu, ktorým je rozhodcovský rozsudok z 25. októbra 2010 sp. zn. WHB0110390 vydaný Stálym rozhodcovským súdom zriadeným pri ROZHODCOVSKÁ, ARBITRÁŽNA A MEDIAČNÁ, a.s. Vzhľadom na uvedené nie je možné prisvedčiť dovolateľke, že konanie je zaťažené vadou v zmysle § 237 písm. d/ O.s.p.

2. V zmysle § 237 písm. e/ O.s.p. je dovolanie prípustné tiež vtedy, ak sa nepodal návrh na začatie konania, hoci bol podľa zákona potrebný. Občiansko-súdne konanie (základné ale i vykonávacie) začína na návrh (§ 79 a § 80 O.s.p.), mimo prípadov konaní, ktoré súd začína aj bez návrhu (§ 81 O.s.p.). Ustanovenie § 237 písm. e/ O.s.p. preto dopadá len na prípady, kedy súd začal, prejednal a meritórne rozhodol vec, hoci nebol podaný (žiadny) návrh na začatie konania. Nedostatok návrhu na začatie konania je neodstrániteľným nedostatkom podmienky konania.

Exekučné konanie je ovládané dispozičnou zásadou, jej vyjadrením je i to, že začína sa na návrh (§ 36 ods. 1 Exekučného poriadku). Ak exekučné konanie napriek tomu prebieha, treba konanie v ktoromkoľvek jeho štádiu zastaviť (§ 57 ods. 2 Exekučného poriadku); v inom prípade trpí vadou, na ktorú dopadá § 237 písm. e/ O.s.p. O taký prípad ale v prejednávanej veci nejde. Predmetné exekučné konanie začalo 11. júla 2011, kedy bol návrh oprávnenej na vykonanie exekúcie doručený súdnemu exekútorovi JUDr. Mgr. A.. D. (viď č. 1. 2 - 10 spisu). Z týchto dôvodov dospel dovolací súd k záveru, že predmetné exekučné konanie netrpí vadou konania v zmysle § 237 písm. e/ O.s.p.

3. Dovolateľka existenciu procesnej vady konania uvedenej v § 237 písm. f/ O.s.p. vidí v tom, že súdy nesprávne rozhodli o zastavení exekúcie a pritom nevyhoveli jej žiadosti o udelenie poverenia súdnemu exekútorovi na vykonanie exekúcie.

Dôvodom, ktorý zakladá prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, je procesne nesprávny postup súdu v občianskom súdnom konaní, ktorým sa účastníkovi konania odníme možnosť konať pred ním a uplatňovať (realizovať) jeho procesné oprávnenia priznané mu právnymi predpismi za účelom zabezpečenia účinnej ochrany práv a oprávnených záujmov.

V danom prípade oprávnená podala návrh na vykonanie exekúcie a súdny exekútor požiadal exekučný súd o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie. Zákonu zodpovedajúcim postupom exekučného súdu v danej procesnej situácii v zmysle § 44 ods. 2 Exekučného poriadku bolo 1/ preskúmanie žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie, 2/ preskúmanie návrhu na vykonanie exekúcie a exekučného titulu a 3/ rozhodnutie o žiadosti súdneho exekútora vychádzajúc z výsledkov uskutočneného preskúmania. Uvedené ustanovenie predpokladá, že ak exekučný súd nezistí rozpor žiadosti o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie alebo návrhu na vykonanie exekúcie alebo exekučného

titulu so zákonom, poverí súdneho exekútora vykonaním exekúcie alebo zamietne žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

V danej veci ale exekučný súd takto nepostupoval a bez rozhodnutia o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie exekučné konanie zastavil podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z., odvolací súd jeho postup považoval za správny a odvolaním napadnuté uznesenie o zastavení exekučného konania potvrdil. Uvedeným postupom súdov však bola podľa názoru dovolacieho súdu oprávnenej odňatá možnosť realizovať tie procesné oprávnenia, ktoré zodpovedajú štádiu exekučného konania, do ktorého sa toto konanie dostalo na základe procesných úkonov oprávnenej a súdneho exekútora. Zachovanie procesných práv priznaných účastníkom nemožno pominúť odvolaním sa na zásadu hospodárnosti konania; jej interpretácia sa nesmie dostať do rozporu so zákonom ustanoveným procesným postupom súdu, ktorý sa musí dodržať.

Podľa § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu podľa osobitných predpisov na návrh účastníka konania, proti ktorému bol nariadený výkon rozhodcovského rozsudku, konanie o výkon rozhodnutia alebo exekučné konanie zastaví a/ z dôvodov uvedených v osobitnom predpise, b/ ak rozhodcovský rozsudok má nedostatok uvedený v § 40 písm. a/ a b/ alebo c/ ak rozhodcovský rozsudok zaväzuje účastníka rozhodcovského konania na plnenie, ktoré je objektívne nemožné, právom nedovolené alebo odporuje dobrým mravom. Podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastaví výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu, ak zistí v rozhodcovskom konaní nedostatky podľa odseku 1 písm. b/ alebo c/.

Citované ustanovenie § 45 ods. 1 zákona č. 244/2002 Z.z. (týkajúce sa prípadov zastavenia výkonu rozhodnutia alebo exekučného konania iba na návrh) v konaní o výkon rozhodnutia dopadá na procesnú situáciu, ktorej predchádzalo nariadenie výkonu rozhodcovského rozsudku (v ktorej už bol výkon rozhodnutia nariadený uznesením súdu, pozri znenie „proti ktorému bol nariadený výkon“). Z toho, že citované ustanovenie inak nerobí rozdiely medzi konaním o výkon rozhodnutia a exekúciou vykonávanou podľa Exekučného poriadku, možno dospieť k záveru, že aj s dopadom na exekučné konanie sa toto ustanovenie vzťahuje na procesnú situáciu, v ktorej exekučné konanie po podaní návrhu

na vykonanie exekúcie pokročilo ďalej do štádia, v ktorom už bolo rozhodnuté o žiadosti súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie.

Zo znenia ustanovenia § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. možno vyvodit', že sa týka rovnakej procesnej situácie, odlišnosťou je, že so zreteľom na podstatu dôvodov uvedených v tomto ustanovení súd príslušný na výkon rozhodnutia alebo na exekúciu zastavuje výkon rozhodcovského rozsudku alebo exekučné konanie aj bez návrhu.

Z vyššie uvedeného potom vyplýva záver, že zastavenie exekučného konania podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. neprichádza do úvahy pred rozhodnutím exekučného súdu o poverení súdneho exekútora vykonaním exekúcie (§ 44 Exekučného poriadku).

Zo spisu vyplýva, že v danom prípade súdy nižších stupňov neprípustne „preskočili“ postup podľa § 44 ods. 2 Exekučného poriadku a že exekučné konanie zastavili podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. v procesnej situácii, v ktorej neboli dané procesné predpoklady pre takýto postup. Pokiaľ súd prvého stupňa dospel k záveru, že rozhodcovský rozsudok nie je vykonateľným exekučným titulom (správnosť tohto záveru nebola v dovolacom konaní posudzovaná), mal žiadosť súdneho exekútora o udelenie poverenia na vykonanie exekúcie zamietnuť (§ 44 ods. 2 Exekučného poriadku) a nie konanie zastaviť podľa § 45 ods. 2 zákona č. 244/2002 Z.z. (obdobne sp. zn. 7 Cdo 57/2012, 7 Cdo 108/2012).

So zreteľom na uvedený nesprávny postup súdov nižších stupňov dospel Najvyšší súd Slovenskej republiky k záveru, že v danej veci došlo k závažnej procesnej vade konania v zmysle § 237 písm. f/ O.s.p., ktorá zakladá nielen prípustnosť dovolania podľa tohto ustanovenia, ale tiež jeho dôvodnosť.

4. Z dôvodov uvedených vyššie (vid' bod 3) dospel dovolací súd k záveru, že v konaní na súdoch nižšieho stupňa bola dovolateľke odňatá možnosť konať pred súdom podľa § 237 písm. f/ O.s.p., preto zrušil uznesenie odvolacieho súdu, ako aj rovnakou vadou konania postihnuté ním potvrdené uznesenie súdu prvého stupňa a vec vrátil na ďalšie konanie súdu prvého stupňa (§ 243b ods. 3 O.s.p.).

V novom rozhodnutí rozhodne súd znova o trovách pôvodného konania a dovolacieho konania (§ 243d ods. 1 O.s.p.).

Toto rozhodnutie prijal senát najvyššieho súdu pomerom hlasov 3 : 0.

P o u ě n i e : Proti tomuto uzneseniu nie je prípustný opravný prostriedok.

V Bratislave 26. februára 2013

JUDr. Daniela Švecová, v. r.
predsedníčka senátu

Za správnosť vyhotovenia: Viera Čulenová